

Entered at the Post Office at New York N. Y. as Second Class Matter.

Předplatné pro členy na rok 50c.
Pro nečleny - - - - \$1.00
Do Čech na rok - - - - 3 zl.

NEW YORK, 15. BŘEZNA 1890.

Adresa:
„Sokol Americký“, 408 E. 71st St.
New York.

Úryvek z dějin amerických gymnastů.

Tak jako čeští Sokolové zavázáni jsou díkem pionérům svým Fuegnerovi a Tyršovi, tak i američtí gymnasté mají muže, kteří velkou zásluhu mají o tělocvik ve Spoj. Státech. Jsou to William B. Curtis, John C. Babcock a Henry E. Buermeyer. Jich úsilí a neúnavné práci děkují hlavně americké spolky athletické svůj vznik a rozkvět. Všichni tři dosud jsou na živu a těší se dobrému zdraví.

Dva z těchto pionérů, Curtis a Babcock, počali působiti při tělocviku na západě, každý v jiném místě, však brzo sešli se v New Yorku, kde vešli v upřímné přátelství, v němž žijí do dnes, věnujíc prázdný svůj čas pouze tělocvičným spolkům.

Zde oba tyto přátelé sešli se s Buermeyerem, a tato trojice prodlením let vykonala práci, jež všemi athlety americkými, kteří o vznik klubů athletických se zajímají, vděčně jest uznávána.

Všichni tři radili se, zkoušeli a pracovali plány. Byla to doba neúporné práce, odměňovaná pouze nadějí na dobrý výsledek. Když však tyto tři přátelé na něčem se usnesli, sledovali cíl svůj s železnou vytrvalostí. Pracovali jako včely, společně, ruku v ruce a tak dlouho, až jich snažení zdarem korunováno bylo. Oni dali tělocvičným klubům pevný základ, a úspěch i užitečnost těchto klubů postaví jim nehynoucí pomník v srdcích a paměti všech Američanů, kteří blahodárnost tělocviků na sobě zkusili a oceniti ji dovedou.

Curtis, Babcock a Buermeyer to jsou, kteří před lety rozvinuli prapor tělocviků v Americe, pod kterýmž nyní seřaděno jest již na tisíce mužů, kteří tělesně učiněni byli lepšími, již nyní lepšími a ráznějšími jsou občany, lepšími otcí a bratry.

Každého přítele tělocviků bude zajisté zajímat stručný životopis a vylíčení snah a prací těchto tří mužů na poli athletiky.

John C. Babcock narodil se ve Warwicku, R. I., dne 6. září 1836.

William B. Curtis rozen jest v Salisbury, Vt., a jest o několik jen měsíců mladší Babcocka.

Henry E. Buermeyer narodil se v New Yorku a nyní jest 50 let star.

Babcock strávil své dětství v městě Providence, R. I., a jsa povahy živé, účastnil se již co chlapec všech her, které rozličných pohybů těla poskytovaly a jež tehdy v obyčeji byly. R. 1855 přestěhoval se do Chicaga.

Rodiče Curtisovi přestěhovali se rovněž do Chicaga, dokud tento byl ještě chlapcem. Navštěvoval nejprve školu obecnou v Manchesteru, Vt., pak kolej Burrovu v Crawfordville, Ind. a posléz Bellovu obchodní kolej v Chicagu.

V Chicagu nalezala se tehdy jediná soukromá tělocvična, kterou navštěvovalo několik mladíků. Zde setkali se poprvé Babcock a Curtis r. 1855. Tehdy byl Babcock zaměstnán jako kreslič u jisté stavitelské firmy a Curtis byl knihvedoucím v jednom větším obchodě. Nebylo tehdy žádných athletických klubů a proto oba, toužíce po tělesném vzdělání, pěstovali tělocvik ve zmíněné soukromé tělocvičně, primitivně zařízené a veslovali na jezeru. Když majitel tělocvičny téhož roku uspořádal výroční zkoušku, prováděli Babcock a Curtis prostocvik a cvičili spolu na visuté hrazdě.

Leč našim dvěma přátelům brzo tělocvičnicka zmíněná nedostačovala a proto snažili se, by zřízena byla tělocvična větší a dokonalejší. Jich úsilovná snaha potkala se s dobrým výsledkem, a již r. 1860 hlavně jich přičiněním zřízena byla tělocvična v tom čase největší a nejdokonalejší

š v celé Americe, jež z skála si dobré pověsti po celé zemi.

R. 1857 založili veslařský klub („Metropolitan Rowing Club of Chicago“), první toho druhu na západě našeho Soustátí. S Hartem a Ottignonem zvítězili v mnoha veslařských závodech, tak že pověst brzo o klubu roznášela, že to nejlepší veslařský klub v Americe. R. 1858 vyzval tentýž klub všechny veslařské kluby k závodům o veslařské přeláctví na jezerech. V těch závodech, jež odbyvaly se 15. října 1858 v Detroit, Mich., byl však Metropolitan klub poražen; vítězem stal se Shakespeare Club z Toronta, Ont., jenž poprvé užil člunu k závodům zvláště staveného, poněkud podobného nynějším člunům závodním. Však vzdor tomu, že naši veslaři měli člun špatnější, byli by snad zvítězili, kdyby se jim nebyla stala nehoda. Když byli totiž nedaleko cíle již, rozpůlil se jim člun a na každé polovici zůstali dva veslaři. Neudrželi se tu ovšem dlouho. Musili vskočiti do vody a doplovati ku břehu. Závodům těm přítomno bylo na 20.000 diváků.

R. 1858 založen byl v Chicagu Caledonian Club. Následujícího leta uspořádal tentýž klub závody, k nimž pozval všechny athlety ochotníky (amateurs.) Babcock a Curtis přihlásili se též a dobývali jednoho vítězství po druhém ve všech cvičeních, i v běhu, skoku a v běhu s překážkami, takže překvapený a udivený výbor pořádkující, chtěje zachrániti několik cen pro členy svého klubu, závody zastavil a odročil. Naším vítězům pak naložil dobyté ceny, jež sestávaly z klobouků, krabic s rozličným zbožím, toaletních skříní, ano i velkých zrcadel na prádelníky — a poslal je domů.

Jako zvláštnost uvádí se, že v těch letech, když Babcock a Curtis byli od 18 do 22 let v stáří, byli sobě tak podobní, že

ani jich přátelé nemohli je rozeznati, ba i jich nejbližší příbuzní prý mnohokrát se zmýlili. Celá kniha veselých příhod a nedorozumění mohla by prý být o tom napsána.

Když nastala občanská válka, vstoupili oba co prostí vojínové do armády severní a vytrvali ve válce až do konce. Babcock brzy po vstoupení svém do vojště přidělen byl štábu armády potomacké co inženýr, načež v listopadu r. 1862 učiněn byl náčelníkem tajného odboru. Curtis stal se kapitánem.

Po skončení války usadili se v New Yorku a tu brzo opět stejné snahy je sledy. Najmuli si společně větší byt v č. 200 na 6. Avenue, asi uprostřed nad nynějším velkoobchodem Macy-ho a tu zřídili soukromou tělocvičnu, jež stala se semeništem tělocvičných snah a hnízdem, z něhož vycházeli atleti a roznášeli myšlenku pěstování tělocviku na všechny strany. Dům jejich byl otevřen každému, kdo svaly své tužití si chtěl. Zde scházeli se všichni, kteří síle, zdraví a křeposti těla svá zasvěcovali. Z počátku ovšem bylo jich málo, ale z nenáhla rady atletů rostly, takže v tomto chrámku síly bylo stále živěji.

Mezi prvními, kteří tělocvičnu tuto navštěvovati počali, byl Henry E. Buermeyer, který rovněž sloužil ve válce v severní armádě a jenž jediný ze všech tří v bitvě raněn byl. Ze služby vojenské vystoupil jako první poručík. V bitvě na Malvern Hill raněn byl kulí do kolena, jež mu nohu schromila, pečlivým však léčením a cvičením vyhojil si nohu úplně, že mohl dobře choditi a později i skákati a o ni se opírat.

Pamětníci, kteří tělocvičnu tu navštěvovali, vypravují následovně:

„Při pěkném počasí cvičili jsme venku, třeba několikrát týdně, když však bylo počasí špatné, obmeziti jsme se musili na půldenní cvičení jednou týdně v tělocvičně, jež byla malá a pro nás všechny nedostačovala. Střídali jsme se a každý den v tělocvičně bylo živo. Athleti, kteří zde se scházeli, vycvičili se znamenitě a při jednom cvičení při vzpírání závaží dosažen byl výsledek, jenž od té doby dosud nebyl dostižen. Tato malá tělocvična záhy získala si též pověsti jako zkušební síň pro závodníky, kde přesně byla síla a obratnost každého vyzkoušena. Jestli některá z vůkolních vesnic honosila se Herkulesem, jenž bůh ví kolik set liber hračkou zvedne, honem bylo pro něj posláno a tu postaven byl k činkám vázicím od 60 do 200 liber. Obyčejně vracel se domů poučen o dvoji síle, té, která se vykonává hubou a té, která se ukazuje pažema. Když noviny přinesly zprávu o nějakém novém Samsonovi, jenž těžkými kuželi jen si hraje, ihned byl vyhledán a eskortován do naší tělocvičny, kde nalezl

kužele od 12 do 100 liber těžké a kde mohl sílu a obratnost svou dokázati. — Vyskytl-li se někde silák, jenž těžká závaží vzpíral, byla na něj naličena pasť, až konečně jsme jej do naší tělocvičny dostali. Zde zdvořile byl požádán, aby postavil se na náš dubový stůl a zkusil, jaký rozdíl jest mezi poctivou váhou a váhou lichvářskou. — Stalo-li se, že známí některého rohovníka příliš vynášeli jeho slávu a nepřemožitelnost, pozvali jsme jej do zadního pokoje a tu dali jsme mu příležitost, aby slávu svou nejen uhájil, ale ji i rozmnožil v zápasu s naším rohovnickým mistrem H. E. Buermeyerem. Cit pro pravdu historickou velí nám pověditi, že žádný kandidát rohovnické slávy nepřišel podruhé, aby ještě jednu úlohu s naším milým obrem prodělal. Pečlivost, s jakou podobné zkoušky se odbývaly a přesnost, s jakou výsledky jejich se zanášely, došly brzo uznání v obecnstvu a po několik let platilo pravidlo, že co atletiky se týče a projde školou v č. 200 na šesté Avenue, jest poctivé a právě jako ryzé stříbro.“

Mezi těmi, kteří jako výteční atleti dobré pověsti v této soukromé tělocvičně nabyli, na předním místě jsou: Charley Russell, Tom. Sturgis, Wilbur Bacon, Tom. Hamblin, John Wood, William Wood, P. M. Brodwell, Colonel Van Wyck, Frank Kinney, Jim O'Neil, Ed. Russell, Dave Dorian a Charley Kingsley, kteří všichni vyznamenávali se buď silou neb obratností a rychlostí.

Babcock, Curtis a Buermeyer založili New York Athletic Club v této tělocvičně dne 17. června 1866. V tom roce počínal tělocvik v Anglii se rozšiřovati a nabývati půdy a newyorský klub zřízen byl dle vzoru jeho anglických předchůdců. Byla to krušná práce, získati zájem americké mládeže pro tělocvik, však naši tři atleti práce se nelekali a posléz dosáhli úspěchu. V seznamech členů činných nalezneme nyní jen několik z prvních členů New York Athletic Clubu, však mnozí jsou členy doživotními a Babcock a Kinney jsou členy čestnými.

Mezi znamenitějšími závody, jež odbývaly se před založením klubu, zmíniti se sluší o zápase Curtise s Buermeyerem, o čtvrtmílovém a půlmílovém běhu Babcocka a J. Wooda a o skoku — z tichého stoje — Doriana a Brodericka. Curtis v letech 1855—1871 zvítězil v celé řadě zápasů a nebyl nikdy přemožen až při závodech New York Athletic Clubu r. 1872 Buermeyerem.

Babcock stal se členem veslařského klubu „Nassau“ záhy po jeho založení 19. listopadu 1867 a věnoval se se zvláštní zálibou veslování. R. 1869 zvolen byl kapitánem a hlavně jeho přičiněním získal klub předního místa mezi všemi americkými kluby veslařskými. Roku 1870 přijal Nassau Club pozvání Schuylkill Navy k

veslařským závodům, jež odbývány dne 12. září na vzdálenost tří mil od Readingského mostu k Želví skále (Turtle Rock) ve vodě Schuylkill Navy známé, v níž stále členové její veslovali. Schuylkill Navy skládala se tehdy z 9 klubů a jsouc založena r. 1858 měla o mnoho větší zkušenost nežli nováčkové, kteří nalezali se v Nassau Clubu. Tento klub povolil ještě soupeřům svým, že mohou vybrati čtyry nejlepší veslaře ze všech devíti klubů. Kapitán Nassau Clubu spolehal ve vítězství, právě, že vzdor tomu, že nováčky veslaře má, přece dvojí výhoda jest na jeho straně, a sice ospalost Filadelfianů a pak pohyblivá sedadla jeho člunu. Ve člunu Nassau Clubu nalezali se J. C. Babcock, Frank Bacon, George Floyd Jones a George Henry. Jak byl Babcock předpověděl, zvítězilo mužstvo Nassau Clubu snadně a skvěle, zanechajíc soupeře své od Schuylkill Navy daleko za sebou.

Pohyblivé sedadlo ve člunu jest vynálezem Babcockovým. Někteří veslaři angličtí tvrdili, že jest to vynález anglický. To nejlépe vyvrátil sám redaktor časopisu veslařského „Boat Racing“, bývalý veslařský přeborník na Temži, Brickwood, který jsa tážán, odpověděl: „Vynálezce pohyblivého sedadla v člunu jest americký veslař, p. J. C. Babcock, člen Nassau Clubu v New Yorku.“

Babcock byl první, jenž hlásal potřebu určitého rozdělení atletů z ochoty a pak atletů řemeslných. Vývody jeho byly posléze všeobecně uznány a nyní mezi těmi i oněmi jest určitá hranice. On též vypracoval plán jakož i stanovy pro Národní Jednotu Veslařů („National Association of Amateur Oarsmen“) i pro „Harlem River Regatta Association“. Obě jednoty přijaly pečlivě vypracované stanovy téměř beze změny.

Babcock jest nyní 53 let star, jest statného vzezření, i vypadá mnohem mladší, než ve skutečnosti jest. Má výšky 5 stop 10 paleů a váží 180 liber. Jest čestným členem New York Athletic Clubu a Nassau Boat Clubu, „ale“ — abychom použili jeho vlastních slov — „moji dnové činné služby již dávno minuli.“

Curtis má snad větších nároků na název přeborníka všestranného (champion amateur all around athlete), než kterýkoli jiný žijící člověk. Záznam jeho co týče se vzepření dvou činek soupažně, nebyl ještě nikým ani dosažen, rovněž tak vzepření těžkých závaží a veslování na vzdálenost tří mil s jedním obratem ve člunu čtyřveslovém. Provedl výkony, které svého času byly nejlepší, které však později byly překonány; to týče se hlavně vrhání kladiva rozličné váhy, vrhání 56liberního závaží a rovněž běhu 50yardového, 60yardového a 100yardového. Na tuto poslední vzdálenost zachoval si předáctví po 16 let. Výborným byl též v přetahování prova-

zem a na které straně on byl, ta obyčejně vítězila. Dobil též mnoha vítězství při závodech v chůzi, plavání, bruslení, vrhání závaží po ledě („sculling“) a veslování. Byl již příliš stár, než aby byl mohl vítězit při bězích o závod, když byly pravidelně zařízeny, však ve stáří od 40 do 44 let vítězil ještě v závodech při vrhání kladiva, závaží a v přetahování provazem. Jakožto vrchní redaktor „Ducha Času“ („Spirit of the Times“) potíral ostrým perrm zlořády v atletických klubech a při závodech se vyskytující a mnohé opravy byly přičiněním jeho docíleny. Jest 5 stop 9½ palce vysoký a silných kostnatých údů. Před „trainováním“ vážil i 200 liber, po trainování k závodům veslařským však snížil váhu svého těla až i na 163 lib. Nyní váží v obleku 180 liber. Jest členem New York Athletic Clubu, American Athletic Clubu, American Curling Clubu a Farragut Boat Clubu. Jest předsedou Národní Bruslařské Jednoty a klubu čerstvého vzduchu (Fresh Air Club).

Buermeyer jest 6 stop vysoký a váží 225 liber. Byl prvním rohovníkem těžké váhy (amateurem) v Americe, a rohoval před obecností se známými rohovníky profesionálními, jako byli Johnny Dwyer, professor William Miller, professor William Clark, professor Charley Ottignon a Luke Walsh. V soukromí pak byl vždy hotov pustiti se v zápas s kýmkoli a zkusiti sílu protivníka. Buermeyer dobyl při prvním zápase rohovnickém, jež kluby uspořádaly, vítězství tak skvělého, že následující rok žádný člen klubu ani k zápasu rohovnickému přihlásiti se nechtěl. Proto Buermeyer nadobro ustoupil, aby jiným zápasníkům příležitost dal. — Vzdor velké váze těla svého jest Buermeyer neobyčejně čilý a v polybech rychlý. Nežli byly zařízeny společné závody všech atletů amerických, dobyl vítězství v běhu 100 mílovém při závodech, jež pořádal New York Athletic Club. Jako Curtis tak i on byl již příliš stár, aby mohl závoditi, když společné závody atletů byly zařízeny. V letech 1876, '77 a '78 vítězil však ještě u vrhání závaží a v letech '77, '79 a '80 byl v družstvech, která vítězila v přetahování provazem. Ve své soukromé pracovně má vystaveno více než 50 cen a ty všechny vyjímaje as půl tuctu, jsou první.

Z tohoto tria jest Babcock dosti dobrým hudebníkem a kdykoli některý z druhů jeho v nějakém zápase podlehl, tu při nejbližším přátelském večírku zapěl mu píseň k té příležitosti složenou, doprovázející se ve zpěvu hrou na kytaru. Poněvadž jest Babcock též dobrým humoristou, není divu, že při jeho smutných písničkách, jimiž padlé reky oslavoval, místnost srdečným smíchem jen se otrásala.

To jsou ti muži, kteří založili první atletické kluby v Americe. Život jejich byl životem atletiky, jež oni vzkřísili a

k platnosti přivedli. Však není třeba dlouhého vychvalování. Dílo samo mistra svého chválí. Nesčíslné kluby přijaly stanovy a pravidla dle vzoru New York Athletic Clubu, jakožto nejlepší, a celá armáda atletů amerických blahořečí osudu, že zrodili se Curtis, Babcock a Buermeyer.

Zprávy z Čech.

(Cvičení všesokolské a závodů) odbývati bude Česká Obec Sokolská příští rok na Letné v Praze v čas zemské výstavy v měsíci červnu. Slavnost trvati má dva dny. Prvý den mají být závody, druhý den veřejné cvičení. Cvičiště má být tvaru obdélného, na jehož všech čtyřech stranách zřízeny mají být tribuny. — Při výstavě zemské příští rok má býti zřízen též sokolský pavillon.

(Sto cvičení prostných) třetí to svazek knihovny cvičitelů, zvětšil se dvojnásob než jak bylo původně zamýšleno (z 5 na 10 archů) a proto zvýšena cena jeho z 20 na 30 kr. Spisky jsou již hotovy a možno je objednat pod adresou časopisu „Sokola“ pražs.

(Francouzské přátelství.) Čas. „Le gymnaste“ orgán to Uniony tělocvičných spolků francouzských, zahajuje v čís. 32. vzpomínky na XV. slavnost Uniony v Paříži článkem o účasti Českého Sokolstva při onom velkolepém projevu. K článku tomu připojeny jsou zdařilé kresby od Pavla Mervarta zobrazující skupinu účastníků výpravy, věnec věnovaný českými dámami, podobiznu Dr. Podlipného a V. Šebora. V úvodu praví se, že z počtu hostů v první řadě dlužno vzpomenouti boreů českých, kteří přes všechny překážky, jim v cestu kladené přišli, aby podali důkaz horoucí lásky a pevného přátelství k francouzským gymnastům účastnictvím o slavnosti, při níž dobojovali sobě úspěchů nejčestnějších.

(Klub českých turistů v Praze) zasazuje se o zřízení rozhledny 60 m vysoké na nejvyšším bodu uvnitř hradeb Pražských na Petříně. Mimo to mají býti postaveny rozhledny na Ladvi na Červené Hoře u Stěhovic, na Rači u Holoubkova atd. V označování cest, které minulého roku z Karlštejna k sv. Janu do Berouna, z Řevnic na Skalku, z Holoubkova na Rač, a ze Stěhovic k Proudům Svatojanským provedeno bylo, pilně chce pokračovati. Klácelka u Liběchova bude nákladem klubu ohrazena, aby výtvořiny umělecké fantazie V. Levého nebyly na dále poškozovány. Pro letošní rok zamýšlí klub pořádati velký výlet turistický do Tater (z Prahy jízdou společně, do hor výlety v jednotlivých skupinách menších) za účastenství turistických jednot polských. K jubilejní výstavě zbuduje klub bezpochyby vlastní pavilon. „S.“ p.

(Tělocvik na gymnasiích.) — Denní listy české přináší zprávy, že ministerstvo vyučování chystá osnovu zákona, kterým zavádí se tělocvik jako povinný předmět na gymnasia. Zákon ten má se provésti jen postupně, až budou gymnasia opatřena potřebnými místnostmi a náradím. Nejdříve provede se v Čechách a v Dolních Rakousích. „S.“ p.

O vlivu tělocviku na tělo lidské zajímavý doklad podávají výsledky zkoumání dvou francouzských lékařů. Dle zprávy jich přibylo jednomu stu cvičenců za 5 měsíců na hrudním koši průměrně o 2½ cm, na záloktí o 1.28 cm, předloktí o 0.57 cm, na stehnu o 1.38 cm a na lýtku o 0.82 cm. Ve zpírání přibylo jim na síle 28 kilo. Následkem ztráty zbytečného tuku zmenšila se váha jich těla průměrně o 7½ kila. „S.“ p.

Velkých závodů tělocvičných jež odbývaly se dne 15. února v Bostonu, Mass., účastnilo se přes 600 atletů. Návštěva byla ohromná takže dům, do něž pohodlně 10.000 lidí se vejde, byl přeplněn. Závody trvaly od 7 hod. večer přes půlnoc. Na běh přihlášeno bylo nejvíce závodníků a tím též závody se protáhly. Tak na př. na běh 40yardový muselo být pořádáno 22 závodů po 12 závodnících. První byl Green, jenž vzdálenost určenou uběhl za 4¾ vteřiny, druhý byl Howes a třetí Sternberg. — Při běhu 880 yardovém byl prvním vítězem Peters, druhým Blake a třetím Dohm. — Při běhu 220yardovém zvítězil první McNeil, druhý Puffer, třetí Finneran. — Při chůzi mílové byl první J. C. Keating, druhý C. T. R. Bates a třetí W. R. Burkhardt. — Při mílovém běhu s překážkami zvítězil první G. Collamore, druhý J. Reid a třetí H. Hodkins. — Při 120yardovém běhu s překážkami byl první Lally, druhý Puffer a třetí Sarre. — Při skoku do výše s rozběhem byl první G. B. Fearing ml., jenž skočil 5 stop 10¾ palce, druhý E. Morse, třetí A. H. Green. — 16liberní závaží vrhl nejdále J. S. Mitchell (41 stop 4½ palce), 56liberní závaží vrhl nejdále D. Coughlan (25 stop 6 palců). — V přetahování provazem zvítězil Pastime Athletic Club o 3 palce. — První ceny četové dostalo se čestě z Harvard university, jež získala 36 bodů. Jersey City Athletic Club a Pastime A. C. získaly po 15 bodech, Boston A. A. měla 11 bodů, Trimount C. 7, Titan A. C. 5, Amherst College a Varuna Boat C. po 3, N. Y. A. C. 2, a Berkeley A. C. a Manhattan A. C. po 1. — Newyorští atleti narákali hlavně na to, že dráha ku běhu byla na tvrdé podlaze, na níž oni nebyli připraveni, majíce cvičební střevíce s hladkými podešvy, kdežto ostatní závodníci měli střevíce hřebíky podbité, takže mohli se kol ostrých rohů snadno zatáčet.

SOKOL + AMERICKÝ

Organ Sokolstva Česko - Amerického.

... Vydává a rediguje Fr. Lier. ...

NÁKLADEM VÝK. VÝBORU NÁR. JEDN. SOKOLSKÉ

... Vychází 15. každého měsíce. ...

NEW YORK, 15. BŘEZNA 1890.

Společný cvičitel.

Výkonný výbor Nár. Jed. Sokolské snažil se získati schopného společného cvičitele, jenž by, zvláště v jednotách slabších, zavedl řádné cvičení a zájem pro tělocvik vzbudil. Zaslány dopisy, i vyhláška v časopisu „Sokole“ pražském uveřejněna, však nikdo úrad ten dosud nepřijal. Vzhledem k tomu, aby aspoň poněkud náprava zjednána byla, usnesl výkonný výbor v poslední své schůzi (březnové), by z jednot, které dobré cvičitele mají, vyslání byli titíž k jednotám, které jich postrádají.

Jest to myšlenka dobrá, i doufáme, že jednoty souhlasem svým ji schválí. Pro dobro věci sokolské přáli bychom si však též, aby plán ten byl rozšířen, a sice, aby cvičitelové vyslání byli i k jednotám dosud ve svazek Nár. Jed. Sokolské nesdruženým a na místa, kde sokolské jednoty mohly by být založeny. Jest povinností Nár. Jed. Sokolské, by sokolské věci stále nových stoupenců získávala a o vzrůst jednot se starala.

Nebylo by nám to prospěšné?

Ač snažíme se povznést myšlenku sokolskou a rozšiřujeme ji do všech koutů této země, přec neosvědčuje se snaha naše a lid na mnoha místech považuje sokolské sbory za věc vedlejší.

Dovolím si tudíž pronést náhled svůj, zdaž nebylo by dobré, kdybychom rozšiřovali časopis náš více mezi obecností? Při nynějším stavu věci nepřijde časopis do ruky téměř jinému nežli zase Sokolu, který jest nucen jej odbírat a jiní o něm nevědí ničeho. K čemu máme časopis náš? Pouze proto, by upevňoval myšlenku sokolskou jen v hloučku našem a dále by se snad nešířil? Aci ví o tom každý, kdo jen trochu veřejného života si všimá, že Národní Jednota Sokolská vydává svůj orgán, avšak není-li nikomu nabízen, jistě málo jest těch ochotných, by se o něj sami hlásili.

Časopis náš pojednává aci jenom o věcech tělocviků a sokolství se týkajících, však to nebude škoditi nikomu, nabude-li o věcech těch trochu známosti. Vždyť majitel každého časopisu agituje a hledí

rozšiřovat list svůj co nejvíce, tím pak rozšiřují se též myšlenky a zásady, které časopis hájí. Kdyby časopisy neagitovaly a nehledaly odběratelů, musely by po většině zaniknout. A proto třeba i nám hleděti časopis náš rozšířit co nejvíce, neb časopisy jiné jest těžko nutit, by vysvětlovaly a hájily věc naši. Záleží zcela na dobré vůli časopisu každého, jestli někdy nějakou tu zprávičku o tělocviku, Sokolech neb sokolství přinestí chce.

Proto dovolím si podati následovní návrh:

Časopis náš vychází pouze jednou měsíčně a proto bylo by snadno získati odběratelů, když cena jeho snížena by byla s 10 na 5 centů za jednotlivé číslo. Snad by výkonný výbor na listu netratil, kdyby toto snížení učinil.

Pak bylo by též dobré, kdyby v každé jednotě zvolilo se několik jednatelů a těm bylo dáno 2 cty z každého výtisku; tím by přišlo výkonnému výboru 3 cty za jeden výtisk, kterážto částka myslím že by více než dostačovala na náhradu za papír a tisk každého výtisku. A jsem si jist, že by dosti Sokolů se přičinilo o rozšíření časopisu našeho. Tím by přišel list náš více k rozšíření a spolu by se šířila i myšlenka sokolská. Víím, že mnoho jest těch, jimž 5 ctů měsíčně neublíží a myslence sokolské to prospěje.

Podával jsem návrh tento již jedenkrát, však do veřejnosti z jistých příčin dosud nepřišel. Jsem toho mínění, že by výkonný výbor mohl o něm nyní pojednati, zdali by nám byl ku prospěchu neb ku škodě.

Dále se chci zmíniti, zda nebylo by záhodno, by výk. výbor zvolil ze středu svého jednoho stálého dopisovatele do veřejných časopisů, který by mohl nejméně jednou neb dvakrát za měsíc psáti do listů těchto o snabách našich, což by nám také prospívalo. Pakli by neměl tento dopisovatel vždy dosti látky k článkům původním, mohl by použití vyňatku ze „Sokola“ pražského neb podobných. Tím by se docílilo též mnoho a veřejnost česká by měla širší vědomost o práci sokolské a důležitosti tělocviků. Zároveň by mohly být požádány ostatní listy o laskavé otisknutí, i jsem jist, že by žádný list neodřekl.

Tak by se rozšířila myšlenka sokolská všestranně a každý by se zajímal o věc tu mnohem více nežli až dosud. V té důvěře, že sokolská věc většího uznání dojde, volám srdečně „Na zdar!“

A. T.

H l í d k a.

— Již častěji vybízeli jsme jednoty naše i Sokoly jednotlivé, aby předpláceli na výborný časopis tělocvičný, „Sokol“ pražský. Není to žádná oběť, neboť za nepatrnou částku dostane se předplatiteli

náhrady vskutku více než postačitelné. — Při vši té výtečnosti listu tohoto smutně vyjímá se skutečnost, že počet předplatitelů nestačí ani k tomu, aby vydání na list se krylo, tak že jednota pražská, jejíž všichni činní členové časopis odbírají, ještě musí dopláceti, aby schodek se kryl. — Sem do Ameriky jde také skrovnější počet výtisků časopisu toho, než by mohl a měl jít. Žádáme tudíž Sokoly, kterým na věci sokolské záleží, by na časopis tento předpláceli. Poslouží tím dobré věci a sobě též.

— Tri sokolské jednoty chicagské (T. J. Sokol, T. J. S. Praha a Plz. Sokol) zvolily výbor, jenž starati se má o to, by o světové výstavě, jež odbývána bude v Chicagu, mezinárodní cvičení gymnastů pořádně bylo. — Jednoty chicagské zamýšlí uspořádati počátkem měsíce srpna společné cvičení v některé z větších místností v městě. Cvičiti mají všichni činní členové jednot sokolských, žáci, Sokolky, i Sokolové polští.

— Na Boží hod velikonoční, dne 6. dubna, uspořádá bujarý Sokol náš veřejné cvičení, při němž Sokolci naši ukázati chtějí, jak dalece od posledního veřejného cvičení pokročili a kterak na přeborné cvičení západního okrsku Národní Jednoty Sokolské se připravují. Jelikož pak mimo toho několik nových čísel předneseno bude, jako šerm, škola zápasnická a kroužení kůželů Sokolami, máže směle se očekávati, že návštěva bude co nejčetnější. Sokol snaží se, aby přední místo v řadě zdejších spolků si udržel a obecnostv jediné četným účastenstvím zábav spolkem tím pořádaných máže dáti na jevo, že snahy spolku v plné míře uznává a je taky podporovati hodlá. „P. Z.“

Různé zprávy.

Třetí výroční závody jednoty amerických athletů (American Athletic Union) odbývány byly dne 8. března v tělocvičně New York Turn Vereinu ve 4. ulici. Nejprve přistoupilo se k závodu šplhání po provaze; šplhat se mělo 22 stop. Vítězem stal se J. Hoffman, člen New York Turn Vereinu, vysylhav ku zvonce za 4½ vteřiny. Sanford z Woodova tělocvičného ústavu byl druhý a H. Woerner, člen American Athletic Clubu třetí. Na hrazdě stal se prvním přeborníkem G. Anle, člen Newark Turn Vereinu, druhým F. J. Hosp, člen National A. C. a třetím opět H. Woerner. — Při kroužení kůželi dobyt první ceny F. Schroeder, člen New Jersey A. C., druhé ceny J. Harris, člen Metropolitan A. C. a třetí H. Hjertsberg, člen New Jersey A. C. Proti Harrisovi podán byl protest. — Na bradlech závodilo šest členů a zápas byl tuhý. Zvítězil první G. Ahle, druhý byl B. Klein, člen N. Y. Turn Vereinu a třetí F. Guth, člen

Essex A. C. — Při závodech v kruzích byl prvním vítězem Robert Stoll, člen N. Y. A. C., druhým F. M. Halstrom, člen téhož klubu a třetím H. Woerner, člen Am. A. C.

Pro rváčství o cenu odbytém m. r. odsouzen byl známý Jake Kilrain na dva měsíce do vězení a k pokutě \$200. Nejvyšší soud státu Mississippi rozsudek nižšího soudu potvrdil a tak nezbyvá Jakovi nic jiného než za brutálnost svou odsedět. Sullivana potká asi týž osud. — Zbožňovatelé pěstních těch rváčů ovšem se již přičinili, aby pobyt ve vězení co možná jim byl příjemnější. Kilrainovi prý žalárník připravil již jeden pokoj svého bytu, kde pověstnému rváči poskytnuto bude vše pohodlí.

Nová pěkná tělocvična postavena bude při koleji sv. Jana v New Yorku. Základy již jsou položeny. Budova bude mít pouze dvě patra, vzdor tomu však bude vyšší, než budova koleje, poněvadž sály budou vysoké. Stavení bude celé z kamene. V přízemí nalezení se bude plovarna a místnost pro hraní míčem. V prvním poschodí bude vlastní tělocvična, druhé pak poschodí bude obsahovati jediný sál určený pro cvičení pořadová a prostovikvy.

Velký zápas pěstní o cenu pořádán byl opět tento měsíc v California Athletic Clubu v San Francisku. Zápasníci byli McAuliffe z Brooklyna a Carroll z Anglie. Zápasníci v síle a obratnosti se asi sobě vyrovnali, ba zdálo se, že spíše zvítězí Carroll nežli McAuliffe. V posledních „roundech“ byli oba již tak vysílení, že sotva na nohou se drželi. Konečně v 47. střetu Carroll, jež McAuliffe sotem zasáhl do úst, klesl. Sekundanti odpočítávali vteřiny a když ani po 10 vteřinách Carroll sebou nehýbal, prohlášen jest McAuliffe vítězem. Poslední rána byla slabá a soudí se, že Carroll neklesl následkem rány té, nýbrž že přemohly jej mdloby. — Praví se, že při zápase mezi přítomnými členy Athletic Clubu vyměněno bylo v sázkách přes \$100.000.

Ne přátelství hrozilo vypuknutí mezi dvěma nejsilnějšími organizacemi amerických atletů, a sice mezi American Athletic Union a American Wheelmen Association. Tato organizace stanovila, že žádný její člen nesmí účastnit se závodů bicyclistských, při nichž by nějaký závodník ať jakkoli placený byl. American Athletic Union trvala opět na tom, aby závodníkům, jež kluby vysílají, náhrada poskytnuta byla. Konečně z obou jednot zvolen výbor, jež urovnal věc tím způsobem, aby závodníkům povolena byla náhrada na jízdné po železnici.

8 mílový běh s překážkami odbýván byl v sobotu, 15. března, v Morris Parku v Jersey. Závodníků účastnilo se 137, k cíli doběhlo jich však pouze

76. Překážek bylo 6, jež ale musely být dvakrát překonány, poněvadž vyměřená dráha dvakrát přes ně vedla. Postaveno bylo 5 plotů, 2½ střevice vysokých, pokrytých roštím hezky ze široka, a vykopán příkop 6 střeviců široký a 2½ stopy hluboký, jež vodou byl naplněn. Mezi posledním plotem a příkopem bylo pouze 4 střevice místa. Prvním vítězem stal se W. D. Day, člen New Jersey A. C., jež k cíli doběhl za 53 min. 34 vteřiny.

Velkou tělocvičnou nákladem \$300.000 zamýšlí postaviti Amerikáné v Chicagu ve středu města.

Tři tisíce mil chůze Harriman, o němž minule jsme se zmínili, že zamýšlí podniknouti cestu 3000 mil, již vykonati má za 65 dní, vydá se na tento pochod 10. dubna z Wabash, Ind. — Provázeti jej budou na koních dva svědkové, Peter Gebhard z Wabash a Fred. Drummond z Troy, N. Y. Tento jest svědkem Mc Donalda, onen jest svědkem Harrimanovým, kterýž bude muset urazit průměrem 45 mil denně, bude-li chtít cestu v určený čas vykonati.

Závody v umělém bruslení konány byly počátkem března v Ottavě, Kanadě, o předáctví kanadské. Prvním vítězem jest opět M. Rubenstein z Montrealu s 341½ bodu. L. Pereria z Ottawy jest druhý s 335½ bodu. George D. Philips z New Yorku dosáhl 320 bodů a H. Rubenstein 311 bodů. Led byl poněkud měkký, takže figury na něm nedaly se tak snadno kreslit. Nejvyšší možný počet bodů byl 420.

Ohromnou tribunu tvaru podkovitého počal stavěti začátkem tohoto měsíce Brooklynský míčový klub v East New Yorku. Tribuna postavena má být ve slohu švýcarském s třemi vízkami a mimo přízemku obsahovati bude dvě patra. Délka její měřiti bude 432 stopy, hloubka 43 stopy; výška bude mít 54 stopy. V přízemí i v každém z obou pater bude po 3200 sedadlech, takže skoro deset tisíc osob bude se tu moci pohodlně usadit. Náklad na postavení tribuny vypočten na \$250.000. Za tribunou postaven bude elegantní sál pro dámy. Čtverec pro hráče (diamond) vyměřen je tak, že mety jeho míří přímo k východu, západu, severu a jihu. Při východním konci tribuny jest zvýšená dráha, s níž povede most přímo na tribunu. Počátkem května má býti tribuna hotova. Nyní vypadá to na evičišti jako v mraveništi, neboť tu pracuje přes tisíc dělníků.

O příčinách upadání a o prostředcích k obživení jednot sokolských.

Napsal Mir. Tyrš.

(Dokončení.)

Významnější než výlety, jež na konec také každý jiný spolek podniknout může, jsou pro jednoty sokolské veřej-

ná evičení. Co činit, aby počet jejich vzrostl, aby všude čestným výsledkem se vykázati mohly?

Úplně marno jest věc rázem vynucovat. Což platno, když výbor tu neb jinde horempádem se usnese, aby veřejné cvičení se odbývalo, pakli před tím v jednotě stále a řádně tělocviků dbáno nebylo. Veřejné cvičení nemůže náležitě dopadnout, pakli před tím pilně se necvičilo a svědomitě nevyučovalo. Vědí-li členové, že něčemu se naučili, má-li sbor evičitelský vědomí, že spolek něco řádného svěstí s to jest — k čemu jednotlivých krkolomných výkonů nikterak zapotřebí není — bude v jednotě chufk veřejnému cvičení přirozená a dobrý výsledek jistý.

Úlohou jeho pak není nikterak, aby jednotlivci jednotlivými kousky bez ladu a skladu provedenými se prodkovali. Vzbudí tím sice snad odbiv, obdrží potlesk, avšak širší obecenstvo, kteréž se veřejným vystoupením pro tělocvik získati má, odstrašilo by se spíše, kdyby na něm jenom odvázná a na pohled nebezpečná cvičení spatřilo. Nikdo nechť nepraví: „Což bych já cvičení veřejného se účastnil, když sám ještě mnoho neumím.“ Právě též družstva méně pokročilá mají při něm úkol důležitý. Jejich cvičením sezná obecenstvo, že tělocvik náležitě řízený každému přístupný jest, že se na nikoho při vstoupení požadavky přepjaté nečiní, že s lehkými výkony se začíná a později teprv k nesnadnějším přistupuje. Cvičení členů pokročilejších a sboru evičitelského nechť objeví se tak co přirozený postup, vynikající výkony vrcholní, o nevšední síle a obratnosti svědčící, dokazující pak zřejmě, kam pilným, ustavičným cvikem se dospěje, a jsou pak teprv na pravém místě svém.

A vše, co se provede, nechť vykoná se dokonale, vzorně a úhledně. Rej, cvičení prostná nemusí býti nikterak povahy složitě; což platno umělost plánu, když provedení není ladné do všech podrobností a účinné. Jednoduchý výmyk předem s dokonalou přesností a lehkostí provedení činí dojem o mnoho pěknější než přemyk, při němž nohy se ohybají a ve vzduchu šermují a kde na konec s křížem vysazeným nemotorně na žíněnku se doskočí. A podobně budiž i celé uspořádání naskrze promyšlené a vše postupuj s největší přesností bez unavujících přestávek různě a neprodleně dál, zřizování a odklizení náradí dějž se klidně, však rychle návodem určitým.

Toť ovšem vymáhá značných příprav, ale pakli jen pravý život v spolku jest, přičiní se všichni mladí jak staří radostně, aby podnik společný čestně se vydařil. Na obecenstvo pak, jež pro věc spolkovou se získati má, bude vždy dobře působit, pakli

vedle svěžích sil mladistvých též starší členové, určité společenské postavení již zaujímající, při cvičení činně se účastní.

Dokonalá průprava, jak ji sobě každé přejeme, má ovšem zas delší přerušování pravidelného vyučování v zápětí a z toho zas jde, že veřejné cvičení příliš zhuště se odbývat nesmí, aby ani členstvo se neumavilo, aniž věc před kruhy širšími neověděl. Každý druhý rok, tof bude průměrem ospoň lhůta náležitá. Mezi tím nechť cvičení závodnické s programem jednodušším se neporádá. Nepřibude-li i podobnými vystoupeními ihned členů nových, tolik jest jisto, že podniky podobné členstvo pohromadě drží a lásku k spolku napořádě živí a povzbuzují. Přesvědčení, žeť náleží k celku životnému, činnému, úkol svůj zdárně a čestně plnícímu, víze jednotlivce pevněji k němu, naplňuje každého radostí, přichylností a hrdostí oprávněnou. Viděli jsme nejednou, jak po zdařilém a řízně provedeném cvičení veřejném nejen jarým jinochům, na nichž nejtuzší práce dne především spočinula, nýbrž i starším účastníkům a mužům šedivým, kteří s nimi spolu se tužili, při následující společné zábavě oči radostí zářily, slyšeli jsme, jak slovy nadšenými o věci sokolské se pronášeli a stálou věrnost jí přísahali.

Než dosti o tom.

Musíme také úvahy svoje skončit, jakkoli je to nejedna věc důležitá zde pronesena býti nemohla. Budiž zůstavena době budoucí.

Přehledli jsme v rysech povšechných, co nám závadou jest a bylo a čím věc spolkovou k výši žádoucí povznéstí můžeme. Viděli jsme, že zdárnému, plnému prospívání věci sokolské nejdno úskalí hrozivé v cestě stálo a dosud stojí. Nejednu okolnost nemůžeme my sami odčinit, musíme ve vzhledě tom dobu většího a všeobecnějšího vzpružení ducha národního vyčkat a toliko co jeden činitel mezi mnohými je spolu připravovat. Mucho závad však leželo a leží také v nás samých. Tím hůř, řekne, kdo v obvyklém bédování si libuje. Tím líp, pravíme my. Neboť náprava a odčinění závisí pak na nás samých!

Tedy žádný chabý, otřelý, nemůžný nárek, nýbrž neúnavný nový udatný čin. Nehledejme prostředků v končinách odlehlých. Nečekejme na divy, své pomoci jest heslo nad jiné spásné a osvědčené. Znáte tu báj o řeckém vozkovi, jehož kára v močálovité půdě uvázla, víte, jak on všechny bohy za pomoc prosil, jak mezi nimi též silného Herakla s úpěním vzýval. A silný Herakles se objevil. Avšak nevytáhnul vůz, než zahřměl mu v sluch a v duši malátnou: Pobídní koně a opři se sám! I stalo se. Spojené síly odhodlané se napjaly a záhy měli vozka, spřežení a vůz pod sebou pevnou zem, po kteréž rychle k cíli ujížděli. Opři se sám! Tak cítil, tak volá k nám statný, hrdinný, mužný národ

řecký, týž národ, který i v oboru cvičení tělesných jest skvělým našim vzorem a příkladem.

Budiž jen každý pravým Sokolem, budiž každý spolek spolkem opravdově sokolským, pak, ale jen pak, bude též každý celek v němž se srazíme, celkem životným a silným, pak nebude žádných úvah třeba o upadání a křivení věci sokolské. I tato rozprava měla a směla jenom k tomu čelit, aby pro příště učinila se a zůstala zbytečnou. Kéz tak se stane!

Pak, bratři, přispějeme teprv výdatně ku statečnosti a životní síle celého národa, jehož předními syny býti chceme; zvýšení a zmohutnění síly jest vznešeným cílem, k němuž opravdově tužení těla a vůle přímo směřuje. Budiž to novým vzpružením a svrchovaným posvěcením veškeré naší snahy sokolské. Na zdar!

(O Dru. Frant. Čížkovi) bývalém náčelníku jednoty pražské, přinesl „Sokol“ pražský delší článek, z něhož malý úryvek podáváme: „Dr. Frant Čížek narodil se dne 15. října r. 1850 ve vesničce Křelíně nedaleko Jičína z nezámožných rodičů, kteří poslední haléř věnovali na vychování svého syna. Tento původ vtiskl jemu zvláštní bodrý ráz, přimost a otevřenost, kterou ani on sám nikdy potlačit nedovedl. Mládí jeho bylo jediným zápasem s příkrým osudem, který nedal jemu ani chvíli odpočinouti. Téměř bez přispění cizího pustil se v boj ten a vzdoroval jemu s houževnatou vytrvalostí, železnou pílí a odvahou, přemáhaje jednu překážku za druhou. Vlastnosti ty vytvořily z Dra. Čížka celého muže, povahu pevnou a zdolnou, jež s to byla čelit každému odporu.

V Jičíně studoval gymnasium, a již v této době účasten byl tu ruchu tělocvičného zejména v tamějším Sokolu, který jej vždy čítal k nejlepším svým přátelům.

Statnost a otužilost jeho tělesná nalezla v tělocvičně vítanou příležitost ku dalšímu vzdělání, tak že Dr. Čížek již v útlém věku považován byl za dokonale vycvičeného borce, jehož odvahy a síly každého překvapovala. Z Jičína po skončení studia gymnasiálního vstoupil v r. 1872 na právnickou fakultu v Praze, kdež se mu otevřelo nové rozsáhlé pole činnosti. Sokol a Akademický čtenářský spolek uzřeli jej ihned v radách členstva svého, v nichž on brzy všeobecnou na se upoutal pozornost horlivou účastí na činnosti spolkové.

V prvých letech prošel školu vojenskou jako jednoroční dobrovolník a dobyt tu sobě hodnosti poručíka. Byl jedním z oněch řídkých zjevů, kteří konají službu svoji vojenskou s vážnou myslí a plným vědomím jejího účele a významu, kteří hledí při ní co nejvíce získati a se vzdělati, což jemu jako zkušenému a vy-

cvičenému borci tím vítanějším bylo. V pravdě nabyt tu on znamenité znalosti vojenství, již dovedl později v kruhu sokolském náležitě využítkovati a to k nemalému prospěchu věci.

V roku 1874 zvolen byl jako výborný cvičenec a horlivý člen do cvičitelského sboru Sokola pražského, v kterémžto úradě po dlouhá leta co nejvydatněji a nejdárněji působil.

Po léta ta vystřídal se ve sboru tom značný počet cvičitelů a všichni mohou vyprávěti o veleplodné činnosti jeho. Vše sokolská, prochnuta duchem vlasteneckým, zdroj statnosti a odvahy mužné zaujala celou jeho mysl, on přilnul k ní tak těsně a pevně, že nebylo více možno, aby se od ní odloučil. Ve sboru měl na vývoj jeho a další vzdělání velký vliv náčelník Dr. Tyrš a náměstek jeho Jos. Müller, který čítal jej k svým nejlepším a nejvytrvalejším žákům v šermu. V době oné spočíval dosud na cvičitelstvu Sokola pražského těžký a obtížný úkol; soustava tělocvičná byla tu na vrcholu svého tvoření, pilována, zdokonalována, upravována na všech stranách, aby látka pracně snesená a rozřaděná co nejlépe byla upravena a všem požadavkům přispůsobena. Zkoušeno tu a porovnáváno nejen v theorii ale také v praxi na cvičišti, k prvkům připojovány ladné, smělé kombinace a sbor byl zkušebním kamenem, na němž bohatá látka cvičební zbudována a zpracována. S Drem Čížkem byli tehdy ve sboru cvičitelském bratři Čermák, Fiala Vil., Dr. Hering, Homola, Laciný, Malkus, Stýblo Jar., Scheiner Aug., Dr. Švarc, Verner, Víškové Josef a Jindřich, pak Dr. Chlumecký, Dr. Frankenberger, Dr. Mrázek, Sršeň, Tlamka, později Babánek, Dr. Maydl, Holas, Kreuter a Dr. Čížek neúnavně krácel s nimi a mezi tím, co jiní se střídali, on vytrvale a bez oddechu stál na místě svém. V letech 1875 až do r. 1880 zápasil Sokol pražský stejně jako všechny ostatní jednoty sokolské s nepřízní časovou, zarputilá nemoc přiměla Dra. Tyrše k pobytu mimo vlast, nastala doba těžkých zkoušek a velkých obětí, než Sokol pražský vzácnou, vřelou součinností oddaného členstva přenesl se přes pohromy ty dle zdání lehce, tak že zdrav a silen mohl směle při obratu příznivém statně ku předu stoupati.

Než kdo nahlédne v dějiny spolkové, prohlédne nesčetný počet protokolů o schůzích, o poradách výboru a sboru, shledá, že vykonán tu velký kus práce záchranné. Byloť překonati nejen tíhu vnějších břemen než i porovnatí tuhé někdy sváry rozčilených myslí v samém středu jednoty k výbuchu připravené. Tehdy připadl Čížkovi líví podíl na zachování součinnosti v práci, jakož vůbec on nikdy nespokojil se s malým údělem úkolu. Oblíbenost jeho, upřímnost a vzorná svědomi-

tost přispěly mu vždy na pomoc v nesnadných často úlohách, jež stejně s bodrým přičiněním jako důvtipem ostrým dovedl řešit.

I v ostatních kruzích české společnosti v Praze získal sobě Dr. Čížek postavení předního, zejména v kruzích studentských, jež jej povolaly v r. 1876 k starostenství akad. čtenářského spolku. Již v důležitém úřadu tomto osvědčil Dr. Čížek zvláštní energii a bystrý rozhled v ústrojí a žití spolkovém i podařilo se mu spolek ten uvést na vysoký stupeň a zjednatí jemu všeobecnou přízeň všech vrstev národních.

V r. 1878 zvolen byl Dr. Čížek náměstkem v Sokolu pražském, čímž jemu uložen značný díl zodpovědnosti u vedení jednoty. Po boku Tyršově, jehož důvěrným přítelem a věrným druhem až do úmrtí téhož zůstal, pracoval nepřetržitě zejména na přípravách a při provedení velkolepé slavnosti jubilejní v r. 1882, po úmrtí pak téhož převzal sám jako náměstek náčelníkův celé vnitřní vedení jednoty. V době té ukázal se býti rázným a zkušeným vůdcem, na cvičišti dbal kázně železné a přiblížil k přesnému a rychlému ruchu při cvičení; sám vyrostl v kázní a zvyklý poslouchati a plniti rozkazy mu dané, žádal totéž bezohledně od každého a pozoroval-li liknavost neb netečnost, tu bez obalu a otevřeně vytýkal a káral spůsobem sobě vrozeným, nedbaje toho, zda slova jeho příkrými zdáti se budou čili nic. Měkdy žertem provázel výtku takovou úderem pěstí na záloktí, po němž ruka bezmála zdřevěněla; tyto údery staly se pověstnými a pravým postrachem nedbalců, získavše jemu známou přezdívku, jež veselou písní zvčněna. — — —

Tělesným cvikem zjednal sobě Čížek statečné postavy plné síly jaré a svěžestí, pravé to představy dokonalého zjevu mužného. Žel, že statné tělo to stihla pohroma nebezpečná. Z příčiny až dosud nevysvětlené utvořil se Dru Čížkovi na malém mozku nádor, který již v červenci r. 1888 počal hrozivě se hlásiti závratěmi při rychlejším pohybu jej zachvacujícími. Na radu lékařů odebral se Dr. Čížek do Karlových Varů, pak do Kysýblu, však vrátil se odtud ve stavu politování hodném, který jej upoutal na lože, z něhož on trvale více nepovstal. Nemoc svoji snášel s hrdinným klidem, bez nářků a stížností, doufaje stále a stále v sílu svoji a zdravotv tělesnou, jež překoná potutelnou chorobu. Již v nemocném stavu převzal v r. 1889 ochotně nové dva důležité úřady, jimiž byl poctěn, totiž náčelnictví v České Obci Sokolské a starostenství v Sokolu pražském. Úřady ty nepřijal jako zvláštní poctu a uznání dosavadních zásluh, leč s pevným vědomím povinností jemu tím uložených a také ujal se jich s vrozenou sobě horlivostí a

rázností. Jakkoliv to jemu nesnázi a bolestí působilo, dával se dopravovati do schůzí výborových, tam předsedal a řídil hbitě celé jednání, překvapuje každého nadobytčejnou znalostí a pamětí spolkových poměrů. I cvičitelskému odboru Č. O. S. předsedal ve schůzích v bytu jeho odbývaných až do poslední doby, kdy zejména platně znalostí svými přispěl při opravě velení při cvičeních pořadových, jež ve sboru tom předsevzata. Sedávali jsme při stole u lože jeho, aby mu neušla ani jedna poznámka, ani jediný návrh. U konání povinnosti úřady těmito jemu uložené nešetřil sebe ani v nejmenším a horsil se, chtěl-li kdo jemu ulehčiti, jsa přímo zárlivým na úkoly své. Z lože svého řídil celou rozsáhlou činnost spolkovou, jež brala se bez zastavení pod jeho dozorem, on musel znáti každý její pohyb a krok.

D O P I S Y.

New York, 6. března 1890. — Již jsme to konečně odbyli. — A co? — Inu naše šibřinky, o nichž podati zprávu jsem přislíbil. Tentokráte se nám vydařily nad očekávání skvěle, neboť místnost, v níž jsme zábavu naši odbývali — Central Turn Verein Hall, jež vřaditi se může mezi největší a nejnádhernější místnosti New Yorku — byla velmi slušně naplněna, neboť sešlo se zde asi 1400 lidí, vesměs vybraná to společnost, a proto můžeme se těšiti z přízně obecnstva, kteráž nám večera toho popřána byla. Směs různých masek těžko jest zde popisovati a protož započnu s programem. Kol 10. hodiny provedeno představení rozličných afrických živočichů, mezi nimiž byli zastoupeni ponejvíce ssavei (snad „lágrovi“ — pozn. sazeče). Tato část programu příjemněna byla ještě „moc“ libými zvuky naší vlastní a při tom „původní“ papírové hudby, jejíž koncertování i po půlnoci (a to při otevřeném „báru“) se všeobecnou oblibou se potkalo. Skupiny, provedené členy jednoty naší, libily se vesměs a obecnstvo přijímalo je s hlučnou pochvalou. Naše „vskutku historické“ museum rovněž těšilo se všeobecné oblibě. Rej a cvičení s tyčema nebylo takové, jaké mělo býti. Sokolové mohou naříkat pouze sami na sebe, neboť stávalo se, že při cvičení scházeli ten neb onen, a následek toho jest potom nezdár. K tomuto jest třeba pevné vůle a vytrvalosti; cvičení taková mají provedena býti přesně, nechechme-li, by minuly se cíle. — Cstatně bavil se každý nenučeně až do bílého rána. Následující masky obdržely ceny: 1. damskou cenu holubí pošta, 2. svičkové báby, 3. zelenáčka s hráškem; 1. cenu pro pány bota (na vzor Eiffelovi), 2. medvědář a 3. písničkář. — Dlužno ještě připomenouti, že záhodno by bylo v takovéto místnosti většího vnitřního výboru, neb těžko jest třem, by všude v takové směsici dostáli úkolů svému. — Ač vydání na šibřinky tyto přesahuje \$300, přec bude ještě as \$250 výtěžku, s čímž můžeme býti spokojeni. Nechej se rozepisovati příliš o zábavách o proto raději o tomto předmětu skončím a zmíním se ještě o věci důležitější.

Výbor k postavení Husova pomníku odbýval schůzi v Nár. Budově dne 2. února, ku kteréž dostavili se zástupci téměř všech českých spolků v New Yorku. Usnešeno, by každý spolek složil vstupné pět dollarů a další obnos darovaný ve prospěch podniku tohoto složen býti může, až se stavbou pomníku se započne. Jednota naše přistoupila taktéž v kruh těchto spolků a ve čtvrteční schůzi dne 3. března povolila dvě stě dollarů.

Ač peněz nanejvíe sami potřebujeme v době nynější na postavení vlastní tělocvičny, přec dobré jest, že jednota k obnosu tomuto svolila, neb to snad bude pokynem spolkům jiným, by též hojně přispívaly, tak aby podnik tento se zdařil a pomník tohoto neohroženého bojovníka za právo a svobodu skvěti se mohl jednou v našem Central Parku.

Cvičení naše započíná být opět živější a členové častěji navštěvují cvičení, však jsou to ti samí, neboť číslo minule udané se dosud nezměnilo. Za měsíc únor cvičilo 50 členů, 26 čekanců a 80 žáků, dohromady 156. Každý říká, že kdyby byla cvičirna lepší, že by rád cvičení navštěvoval. Trpělivost, snášejíme více obětí pro jednotu svou, přičiňme se ve sbírkách pro tělocvičnu naši a pak zajisté v brzku se tělocvičny domůžeme. Jen více chutě a půjde to. Přiložme rukou svých k společné práci a pak křýžený zdar nás nemine.

A. T.

Drážďany, 7. března 1890. — Stanovy „Těl. Jednoty Sokol v Drážďanech“ byly úředně potvrzeny a ustavující valná hromada odbývá se v neděli dne 9. t. m. — Cvičilo se až dosud třikrát týdně od 9 do 10 hodin večer. Poněvadž jsme dostali výpověď z tělocvičny, která se bude přestavovat, musíme cvičiti v nové tělocvičně pouze dvakrát týdně, neboť více večerů jsme nemohli dostat. Cvičení je navštěvováno silně a stále počet cvičenců roste. Doposud byla největší návštěva 35 členů, nejmenší 28, v době od 1. února. Členů všech je nyní asi 45. F. H.

Pozn. red. — Bylo by nám milé, kdybychom podobné zprávy od zahraničných spolků tělocvičných dostávali častěji.

New York, 7. března 1890. — Náš výbor na stanovy konečně nám předložil práci svou a v minulé schůzi jednoty článek po článku probírán a o něm hlasováno. Stanovy poněkud jsou zjednodušeny a hlavně co pokut se týče hodně přistříženy. Výhody největší dle nich má člen cvičící, který platí pouze 30 ctů. měsíčně příspěvků, navštívil-li nejméně čtyřikrát za měsíc cvičení na nářadí a jedno cvičení pořadové. Členové, kteří navštěvovati budou pouze cvičení pořadová, mají platit 50 ctů. měsíčně, a ti, kteří nenavštíví cvičení pořadová ani na nářadí, mají odváděti měsíční příspěvek 60 centů. — Stanovy celé ovšem ještě projednány nebyly, i ustanovena k tomu ještě jedna schůze, kde snad již celé přijaty budou. — Tak muž to připadá, že jsme jako velké děti a že žijem obráceně. Těm, kteří užívají výhod cvičení, umírňujeme příspěvky, a ty, kteří výhod těch požívati nechťejí, k tomu jaksi vyššími příspěvky dobáníme. Vina leží v tom, že zvykli jsme pohlížeti na cvičení jako na nějakou obtížnou povinnost, které každý rád se vyhne, když může. Jak jsem pravil, jsme velikými dětmi, které nepoznávajíce prospěchu z tělocviku plynoucího aneb na lehkou váhu jej berouce, k tomu, co jim samým k užtku slouží, nutit se dávají. Mnozí z nás mají dobrou vůli cvičení navštěvovati, ale tu jen při té vůli zůstává. Odkládáme stále a stále si umiňujeme, že cvičení navštěvovat budeme. Dokud jsme při zdraví a síle, patřičně nedbáme, však až jednou onemocníme a v duchu sami sobě budeme se muset přiznat, že snad n e m o e vzniknout v nás nemusela, kdybychom v těle svém krev k rychlejšímu pohybu cvičením přiváděli, kdybychom zdravou proměnu látek ve svalch svých přiměřenými pohyby podporovali, — tu již bude pozdě a sami sebe za lehkomyšlnost a nedbalost svou k sobě samým, k rodině i k obci budeme muset odsouditi. „Osmělme se zmůdřeti“ — říkával náš profesor Klícel — a „odložme pohodlnost svou“ — dokládám já. Pusťme se chutě do cvičení, je to zábavou, osvězením mysle i těla. — Co na mne vždy při přijímání nových členů trapně působilo, bylo, když starosta navrženého se tázal, zdali jest se stanovami „obeznámen“. Chtěl-li být

navržený přijat, musel lhát, že stanovy zná, jinak by byl do jednoty přijat býti nemohl. Za celou tu dobu, co při jednotách jsem — a je to již hezká řada let — pamatuji se pouze na jediný případ, kde navržený osmělil se vyznati pravdu — že stanovy nezná. My tedy nové členy takřka vyzýváme, aby se lži do jednoty vstupovali. A přece odpomoc jest tak lehká! Kdyby starosta aspoň zkoumacím neb vyšetřujícím výboru, když jej jmenuje, stanovy dal a uložil mu, aby tytéž navrženému doručil, až jej navštíví a k bedlivému jich přečtení jej (navrženého) vybídl, vypadala by věc zcela jinak. Každý člen stanovy tak jako tak obdržeti musí, proč by mu je tedy nemohl dodati hned zkoumací výbor? Každý, nežli do jednoty co člen vstoupí, má věděti, čím se jako člen jednotě zavazuje. Dejme tedy každému navrženému příležitost, aby se toho dověděti mohl. — Nové stanovy tedy budeme mít — jiná otázka jest ale, budou-li se noví členové dle nich řídit. Jest opravdovým uměním, sestaviti stanovy tak, aby vyhovovaly potřebě jednoty, aby k rozkvětu ji napomáhaly. Jsou-li však stanovy sebe lépe zpracovány a není-li tu členů, kteří by na jich zachování dohlíželi, nejsou ovšem nic platny. To přední má býti úlohou starosty, aby stanovy náležitě plněny byly. Dáme-li si zákony, zachovávejme je a netropme si šašky sami ze sebe. A pak budme ku všem členům stejně spravedliví, měřme jednou mírou, nepřimhuňme na některé straně oči, činíce, jako bychom tam neviděli, co na jiné straně dobře pozorujeme, co vytýkáme a za co k zodpovědnosti poháníme. Zachovávejme mezi sebou rovnost; pak bude se též lépe dařiti bratrství. —

Společná cvičení všech tří blízkých jednot (morrisanské, dutch-killské a naší), jichž několik již bylo pořádáno, nějak usnula. Škoda by bylo, kdyby dobrá ta věc úplně zanikla. Jednou za čtvrt nebo i za půl roku podobné společné cvičení přec mohlo by být uspořádáno. Takřka žádných obětí to nevyžaduje a jest to dosti dobrou vzpruhou činnosti i prostředkem k seznání se a sblížení aspoň cvičícího členstva všech sousedících jednot.

Jaro máme zde — ovšem jarní počasí ještě ne, ale v brzkou zajisté již nastane — i dlužno pomyslet též na výlety do okolí New Yorku, jež v loni konati jsme počali a z nichž poslední s takovou zálibou se potkal. Mírné počasí jarní zvláště podobným výletům jest příznivo i měli bychom si pospíšiti, abychom jich několik vykonali, nežli nastanou přílišná vedra. Míst krásných máme v okolí New Yorku dosti a zajisté nikdo z nás pochlubiti se nemůže, že všeska místa, jež stojí za návštěvu, byl již navštívil.

Fondnímu výboru, jež přispěvky na tělocvičnu sbírá, pomalu se peníze scházejí, a půjde-li to tak stále, pak budeme muset hezky dlouho čekat, než vlastního stínku se dočkáme. Mělo by se pomyslet na prostředky, kterak bychom cíle svého rychleji dosáhli.

Dram. odbor jednoty naší pořádá na boží hod velkonoční, 6. dubna, divadelní představení „Jan

Hus“ v Národní Budově ve prospěch fondu pro postavení tělocvičny. Nyní zvláště jest doba ku provozování tohoto kusu příhodná i lze očekávati, že dostaví se hojně obecnstva. Splní-li se naděje tato, přibude zase aspoň částka do pokladny fondního výboru.

Dne 27. dubna pořádně bude veřejné cvičení v Národní Budově. Mají cvičiti členové, čekanci i žáci. Místnost pro cvičení i obecnstvo jest poněkud malá, i bylo by dobře, kdyby nejvýše 3 družstva současně cvičila. Kdyby cvičiti měli všichni současně, nezbylo by buď místa pro obecnstvo aneb by bylo všechno na jedné hromadě. Tu zase jeví se nám potřeba větší tělocvičny, neboť má-li se veřejné cvičení s úspěchem potkati, musí mít cvičící dosti místa a obecnstvu poskytnout se musí též volný rozhled. — Na zdar! K. R.

Řádné schůze výkonného výboru.

New York, 10. března 1890.

Schůzi zahájil starosta br. A. Wokal. — Ne přítomen br. Jos. Strnad. — Zápisky ze schůze minulé po přečtení přijaty. — Jednatel br. Josef Wocel sděluje, že suspendovaná jednota Tyrš Cedar Rapids Sokol si přeje časopis „Sokol Amer.“ Usneseno, by jí byl počítán jako nečlenům, to jest 1 dollar předplatného. — Společný cvičitel doposud žádný se nepřihlásil. Usneseno, by každá taková jednota, která by měla schopného člena, jenž by zastávati mohl místo cvičitele na jeden aneb na dva měsíce, oznámila výk. výboru jméno svého. Jednoty pak, které cvičitele zapotřebí mají, budou požádány, aby výkonnému výboru o tom oznámily učinily. Výk. výbor pak z nejbližší jednoty, která cvičitele má, ustanoví cvičitele pro jednotu, která cvičitele potřebuje. Náhrada těm cvičitelům má být poskytnuta z pokladny Nár. Jed. Sokolské. Jednatel má v té příčině dopsat všem jednotám, zdali se zařízením tímto souhlasí, a pakli ano, tedy aby dle toho jednaly. Na to schůze skončena.

Jos. Brodíl, zapisovatel.

Přijem.

Přenos z poslední schůze.....\$ 828.70
Přijem žádný.

Vydání.

Tiskaři „Sok. Am.“ za č. 2. r. XII..... 28.00
Expedice „Sok. Am.“ č. 2. r. XII..... 1.25

Úhrnem..... 29.25

Přijem.....\$ 828.70

Vydání..... 29.25

Zbývá v rukou pokladníka. . \$799.45

Jos. Wocel, jednatel.

Listárna redakce.

Čtenářům listu. Pro velký nával práce nebyli jsme s to látku do listu v čas připravit a proto vydání jeho tentokrát se opozdilo. Doufáme, že nám čtenáři naši pro tentokrát značnější to opozdění prominou, neboť jest to poprvé za čtyry roky.

Oprava.

V minulém čísle t. l. v účetní zprávě ze schůze výk. výboru stala se chyba. Udáno bylo, že T. J. Sokol v Dutch Kills platila za 2. a 3. zprávu za rok 1889, kdežto státi mělo, že platila za 3. a 4. zprávu téhož roku, což tímto opravuji.

Jos. Wocel, jednatel.

Knihy a časopisy redakci zasláné.

„Sokol“ pražského vyšlo redakci br. J. E. Scheinera čis. 2. r. XVI. s následujícím obsahem: Nekrolog starosty Sokola pražského, dra. Frant. Čížka. (Dokončení.) — Feuilleton: Pařížské klasobraní. Pořádá J. V. (Dokončení.) — K životu, nek životu! Práce cenou poctěná; napsal Kar. Vaníček. (Pokr.) — Dějinami tělocvičny provází J. E. Sch. (Pokrač.) — Cvičební večery na bradlech. Pořádá Fr. Kožíšek. — O způsobech chmatu na nářadí. — Z ruské tělocvičné literatury. — Zprávy jinonárodní. — Zprávy slovanské. — Věstník obce sokolské, župní a spolkový. — Různé zprávy. — Všem bratřím doporučujeme vřele časopis tento, z něhož hojně i důkladně poučení čerpati mohou a jenž podá jim i hojnost zajímavých zpráv o činnosti a životu našich bratří v Čechách. — Předplatné na rok obnáší \$1.25. Adresa: Časopis „Sokol“, Praha, Bohemia, Europe.

„Przewodnik gimnastyczny „Sokol“ organ towarzystw gimnastycznych. Vychází v polovici každého měsíce ve Lvově. Předplatné s poštovní zásilkou na rok pro Ameriku 5 franků. Administrace: Ulica Czarneckiego L. 2.

„Volnost“, trojtýdenník politický čtyřstránkový vychází každé úterý, čtvrtek a sobotu ráno v Clevelandu, O. Předplatné čtvrtletně 80 ctů. Adresa: „Volnost“, 56 Humboldt St., Cleveland, O.

„Duch Času“ obrázkový týdeník, vycházející co příloha pol. denníku „Svornosti“ a týdeníku „Amerikána“; předpl. na „Amer.“ \$2.50 na rok, s „Duchem Času“ \$3.50. Na „Ducha Času“ předplácí se \$2.00 ročně. Adresa: Aug. Geringer, 150 W. 12th st., Chicago, Ill.

„Pokrok Západu“, politický týdeník. Předplatné i s velkou 16stránkovou přílohou románovou a s premií \$3.00 na rok. Do Čech předplácí se \$4.00, bez přílohy a premie \$3.00. Adresa: „Pokrok Západu“, Omaha, Neb.

„Dennice Novověku“, časopis politický, orgán bratrstva Č. S. P. S. (Česko-Slovanských Podporujících Spolků) vychází každý čtvrtek. Předplatné \$3.20 na rok, \$1.60 na půl roku. Adresa: V. Šnajdr, 1198 Broadway, Cleveland, O.

„Domácnost“, ilustrovaný týdeník, formát foliový, 16 stránek. Předplatné na rok \$2.75, na půl roku \$1.50; do Evropy na rok \$3.25. Adresa: A. Novák, 372 Milwaukee st., Milwaukee, Wis.

„Nová Doba“, týdeník politický a hospodářský, vychází redakci F. K. Ringsmutha (Jar. Evětenského) ve Schuyler, Neb. Předplatné \$2.00, do Evropy \$2.80 ročně. Adresa: „Nová Doba“, Schuyler, Neb.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJENÝCH STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR: Starosta Al. Wokal, náměstek Jos. Kadlec, jednatel Josef Wocel, tajemník Josef Brodíl, pokladník Ant. Polák. Další výbor jest: Mat. Zoubek, Fr. Jedlička, Jan Pavlík a Josef Strnad. — Veškeré zásilky téhož výboru se týkající nadešly budtež: Jos. Wocel, 225 Seventh St., New York, N. Y. — Schůze odbývají se každé 2. pondělí v měsíci.

TEL. JED. SOKOL, New York; jednatel Tom. Benesch, 1072 First Ave.

SOKOLSKÁ JEDNOTA BLESK, Baltimore; jednatel V. J. Šimek „Bohemia“ Broadway & Barnes St.

TĚL. JEDNOTA BUDIVOJ, Detroit, Mich.; jedn. J. Janeček, 698 Antoine St.

S. J. SVORNOST, Morrisania; jedn. Fr. Karásek, 953 Tinton Ave., near 163rd St., N. Y. City.

JED. TYRŠ CEDAR RAPIDS SOKOL, Cedar Rapids, Ia.; K. Mojžíš, 190 12th Av.

T. J. SOKOL, Dutch Kills, L. I. C.; A. Wokal, 1 Skillman Av., cor. Hunter Av.

T. J. S. ČECH, Cleveland, O.; taj. Jan Prošek, 3 Burwell Ext.